פרויקט גמר בינה עסקית

חיזוי ביטולים ושיפור רווחיות במלון

15.6.2024

חברי הקבוצה

עדן פבריקנט

סטונדט למדעי הנתונים

יאמן סלאלחה

סטודנט להנדסה תעשיה וניהול

יעל אברהם

סטודנטית למדעי הנתונים

הקדמה

הפרויקט שלנו עוסק בניתוח נתוני הזמנות של מלון, שנלקחו ממאגר Kaggle, במטרה לזהות את הגורמים המשפיעים על ביטולים, להבין אילו לקוחות נוטים לבטל, וכיצד ניתן לחזות ולהפחית את שיעור הביטולים.

באמצעות כלים של בינה עסקית ואלגוריתמים של כריית מידע, ביצענו ניתוחים שהובילו להפקת תובנות עסקיות, חיזוי התנהגות לקוחות, והצעת אסטרטגיות ממוקדות לשימור ושיפור הרווחיות.

השאלה המחקרית

מהם הגורמים המרכזיים שמשפיעים על ביטול הזמנות במלון ? כיצד ניתן לחזות מראש הזמנות בסיכון גבוה לביטול ? ואיך ניתן להשתמש במידע הזה כדי : לשפר את שימור הלקוחות למשוך לקוחות רווחיים יותר ולהגדיל את הרווח הכולל של המלון

המטרות

הגדלת רווחיות

הפקת תובנות עסקיות למקסום הכנסה וייעול תהליכים

שימור לקוחות

זיהוי לקוחות נאמנים והצעת אסטרטגיות שימור מותאמות

משיכת לקוחות רווחיים

פילוח לקוחות לפי ערך כלכלי והתאמת הצעות ייחודיות

חיזוי ביטולים

ניתוח מאפייני הזמנה ולקוח לזיהוי סיכון גבוה לביטול

Hotel booking demand

From the paper: hotel booking demand datasets

Data Card Code (562) Discussion (28) Suggestions (0)

About Dataset

Context

Have you ever wondered when the best time of year to book a hotel room is? C of stay in order to get the best daily rate? What if you wanted to predict whethe likely to receive a disproportionately high number of special requests?

This hotel booking dataset can help you explore those questions!

על מאגר הנתונים

השתמשנו במאגר נתונים שנלקח מאתר Kaggle, המתאר הזמנות של שני מלונות בפורטוגל (מלון עירוני ומלון נופש).
המאגר כולל כ־120 אלף רשומות ו־32 עמודות, עם פרטים שונים על תהליך ההזמנה, הלקוח, סוג החדר, סטטוס ההזמנה ועוד. במהלך העבודה ניתחנו את הנתונים והפקנו תובנות עסקיות שמטרתן לשפר את שימור הלקוחות, להפחית ביטולים ולהגדיל את רווחי המלון.

תהליך ETL - ניקוי והכנת נתונים

```
שלב 1: טעינת הנתונים (Extract + Load)
file_path = "Data/hotel_bookings.csv"
df = pd.read_csv(file_path)
# (Cleaning) שלב 2: ניקוי נתונים
# (כי רוב הערכים חסרים) company מחיקת עמודת
df.drop(columns=['company'], inplace=True)
#agent 0- הזמנה ישירות מהמלון
# agent-מילוי ערכים πסרים ב
df['agent'] = df['agent'].fillna(0).astype(int)
# children-מילוי ערכים חסרים ב
df['children'] = df['children'].fillna(0)
# country-מילוי ערכים πסרים
most_common_country = df['country'].mode()[0]
df['country'] = df['country'].fillna(most_common_country)
```


שלבים

- Extract

אמון CSV טעינת הנתונים מקובץ

- Transform

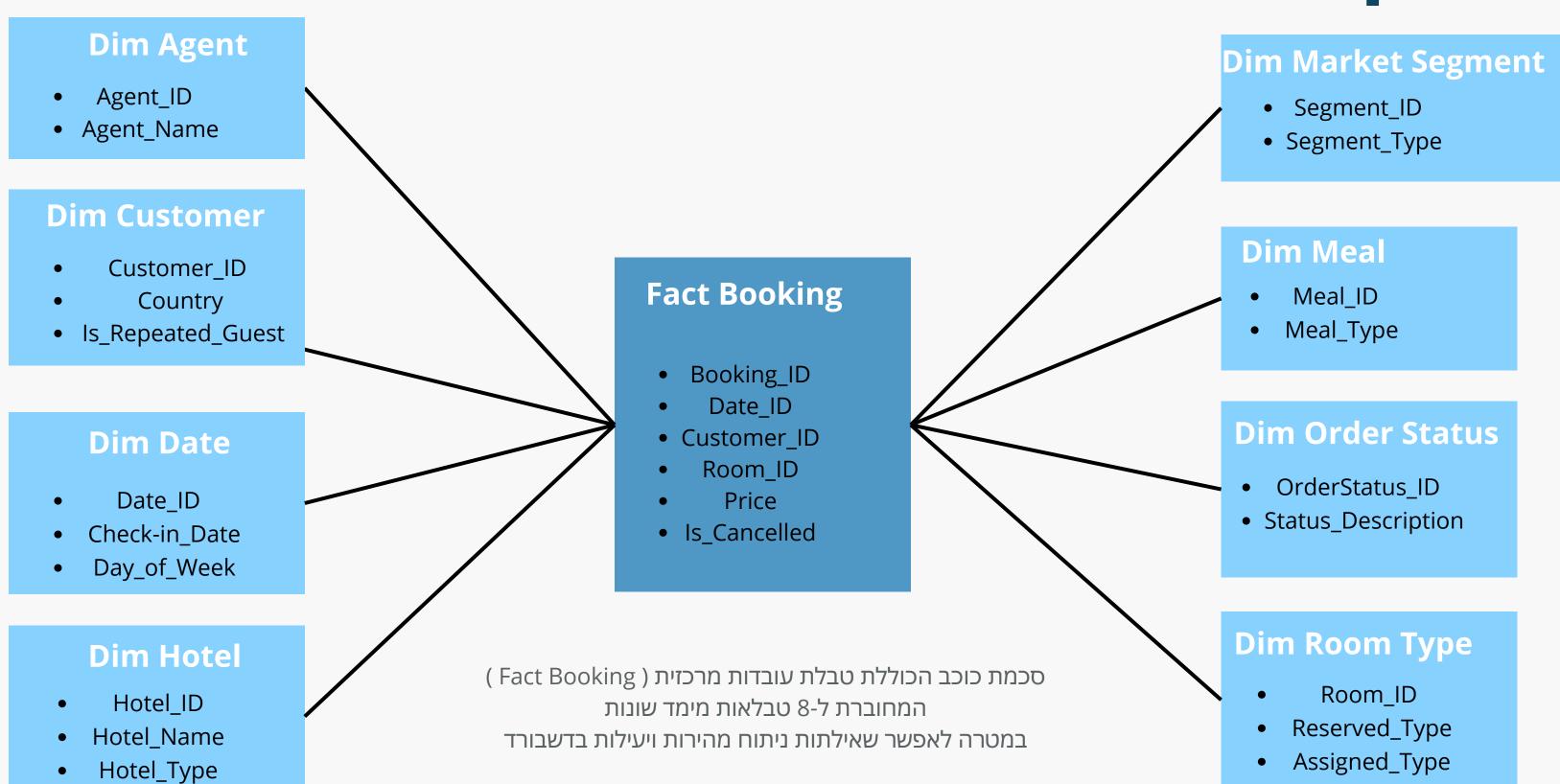
- הסרת עמודות לא רלוונטיות
 - השלמת ערכים חסרים
 - המרת טיפוסים
 - אחידות בשמות קטגוריות

ייצוא לקובץ CSV נקי להמשך השימוש

מחסן הנתונים - סכמת כוכב

BI - Tableau כלי

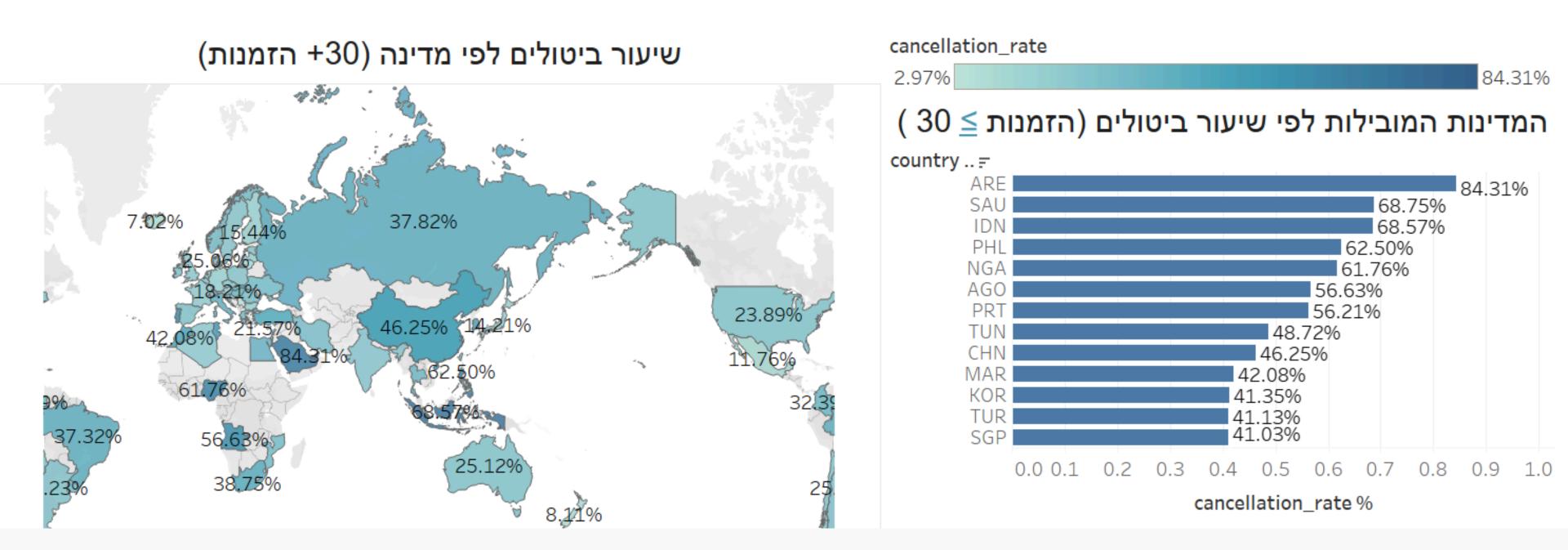

Tableau בנינו 9 דוחות אינטראקטיביים ב לפי שאלות עסקיות שונות להלן הדוחות :

דוח 1 - ניתוח שיעור ביטולים לפי מדינה

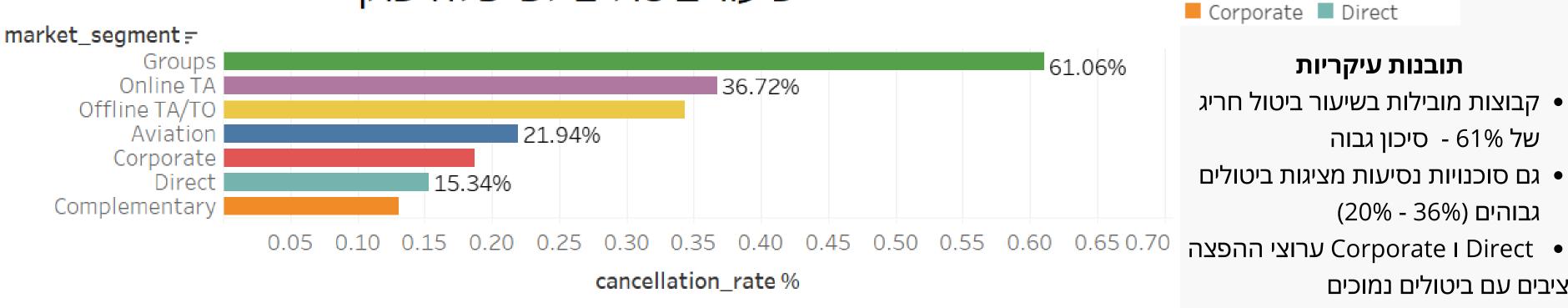
מטרת ניתוח זה היא לזהות מדינות עם שיעורי ביטולים גבוהים, במטרה להעריך סיכוני הזמנות ולבצע אופטימיזציה של תנאי ביטול ואסטרטגיות שיווק לפי אזור גיאוגרפי. הניתוח בוצע על מדינות עם למעלה מ-30 הזמנות בלבד, על מנת להבטיח מהימנות סטטיסטית

מדינות כמו איחוד האמירויות (84.3%), ערב הסעודית (68.7%) ואינדונזיה (68.5%) הציגו שיעורי ביטול חריגים הממצאים עשויים להעיד על צורך בהקשחת תנאי ביטול או התאמת מסרים שיווקיים לקהל המקומי הנתונים מתבססים על מדינות עם יותר מ־30 הזמנות בלבד, כדי למנוע הטיות סטטיסטיות

דוח 2 - ניתוח ביטולים לפי סוג לקוח וערוץ הפצה

1. לשקול תנאי ביטול מחמירים יותר

לקבוצות וסוכנויות (כמו דרישת מקדמה או קיצור חלון הביטול)

המלצות עסקיות

market_segment

Online TA Direct

distribution_channel

■ Offline T.. ■ Complem..

GDS

תובנות עיקריות

של 61% - סיכון גבוה

גבוהים (36% - 20%)

יציבים עם ביטולים נמוכים

Corporate

Groups

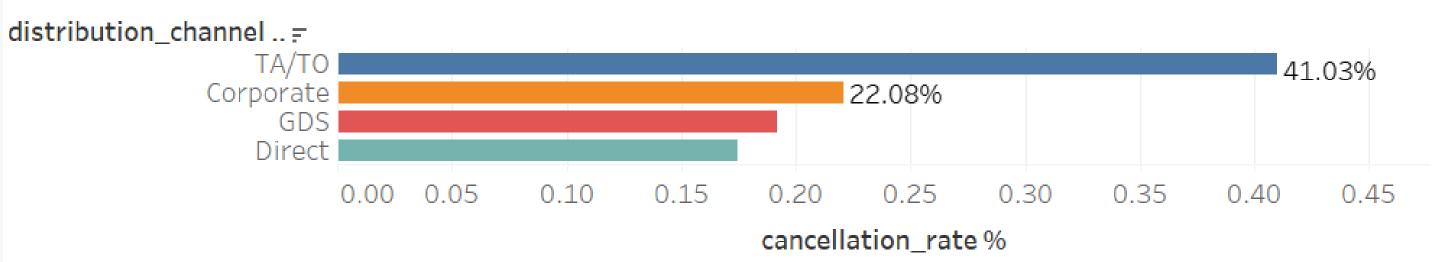
Aviation

■ TA/TO

2. למקד קמפיינים בערוצים יציבים יותר

3. לבדוק מגמות ביטול חוזרות ולהתאים אסטרטגיה בהתאם

שיעור ביטולים לפי ערוץ הפצה

דוח 3 - ניתוח התאמה בין סוג חדר מוזמן לסוג שהוקצה בפועל

סוג החדר : מוזמן ושהתקבל בפועל												
reserved_room_type	А	В	С	D	ass E	igned_r F	oom_typ	e H	1	К	L	Р
Α	73,598					417			215	210	_	
В	111	988		. 5	. 2	. 2	. 8			. 2		
С	. 5	. 2	883	. 6	4	. 2	10		10			
D	312	27	341	7,736	686	204	82	. 9	67	44		
E	15	. 3	. 8	- 22	5,923	404	100	4	40	16		
F	. 6	17		4	31	2, <mark>7</mark> 07	116	. 3	10	. 3		
G	. 5	. 2	. 2		4	14	2,041	. 7	15	4		
н				. 1			10	584	. 6			
L	. 1	. 1	. 1			. 1		1			. 1	
P												-1

הטבלה מציגה הצלבה בין סוגי החדרים שהוזמנו לבין אלו שהוקצו בפועל

תובנות עיקריות

- ברוב המקרים (73,598 הזמנות),
 לקוחות שהזמינו חדר מסוג A אכן קיבלו
 חדר מסוג A
- עם זאת, נצפה גם מספר גבוה של
 מקרים (7,548) שבהם לקוחות הזמינו
 חדר מסוג A אך קיבלו חדר מסוג D
 - ייתכן שמדובר במדיניות פנימית שלשדרוגים או מגבלות זמינות

המלצות עסקיות

- 1. לבדוק האם הלקוחות קיבלו התראה על. שינוי סוג החדר, והאם זה השפיע על שביעות רצון או על שיעורי ביטול
- 2. לוודא שיש זמינות מספקת של חדריםמסוג א ובמקרה של שדרוג או שינוי -ליידע את הלקוח מראש
- 3. לשקול חיזוק מערך התחזיות וההתאמות בין ביקוש להיצע לפי סוג חדר

דוח 4 - השפעת זמן מרגע ההזמנה על שיעור הביטולים

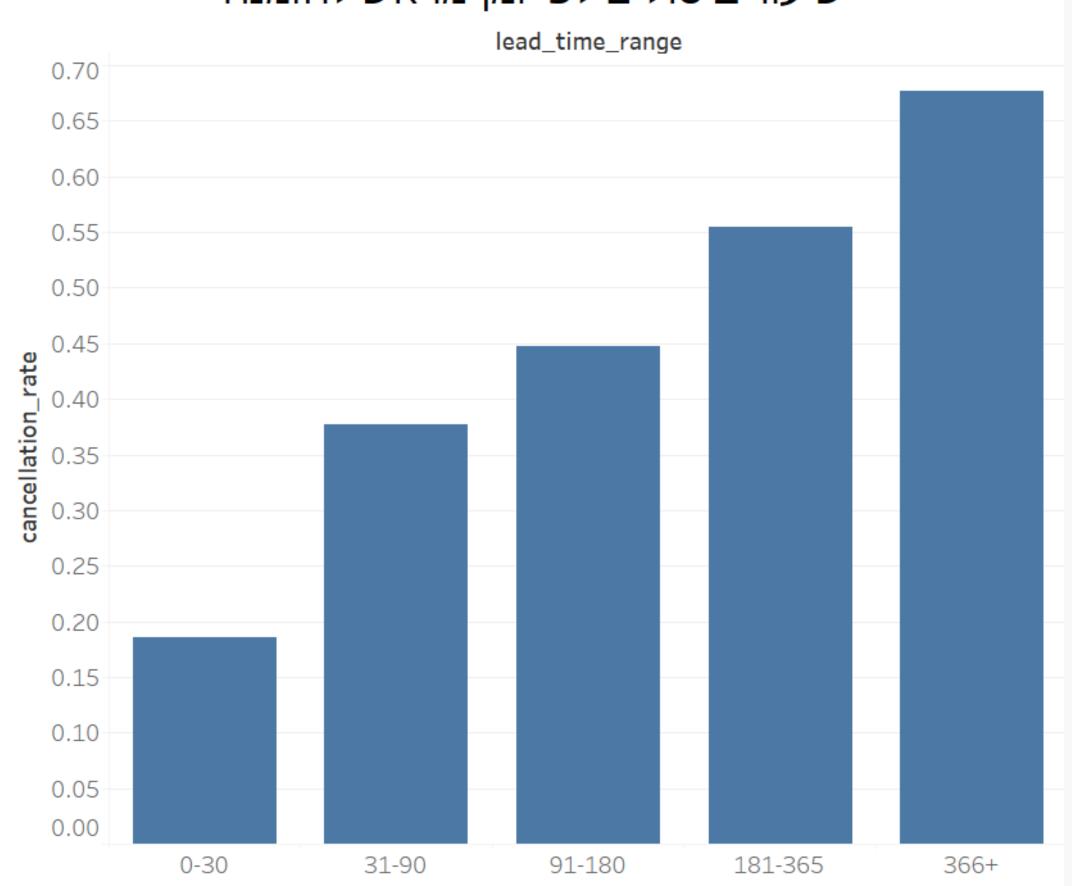
תובנות עיקריות

- קיימת מגמה ברורה: ככל שזמן ההזמנה ארוך יותרמראש כך עולה שיעור הביטול
 - לקוחות שהזמינו בטווח של 0–30 ימים מראשביטלו רק ב 18.5% מהמקרים
- לעומת זאת, הזמנות שבוצעו מעל שנה מראש67.6% ימים) בוטלו בשיעור גבוה מאוד של 67.6%.
 - ייתכן שזמן ההמתנה הארוך מוביל לשינויים בנסיבות אצל הלקוח ולביטול ההזמנה

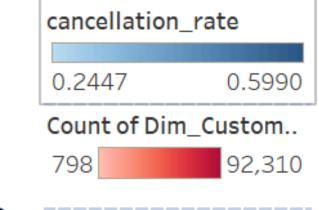
המלצות עסקיות

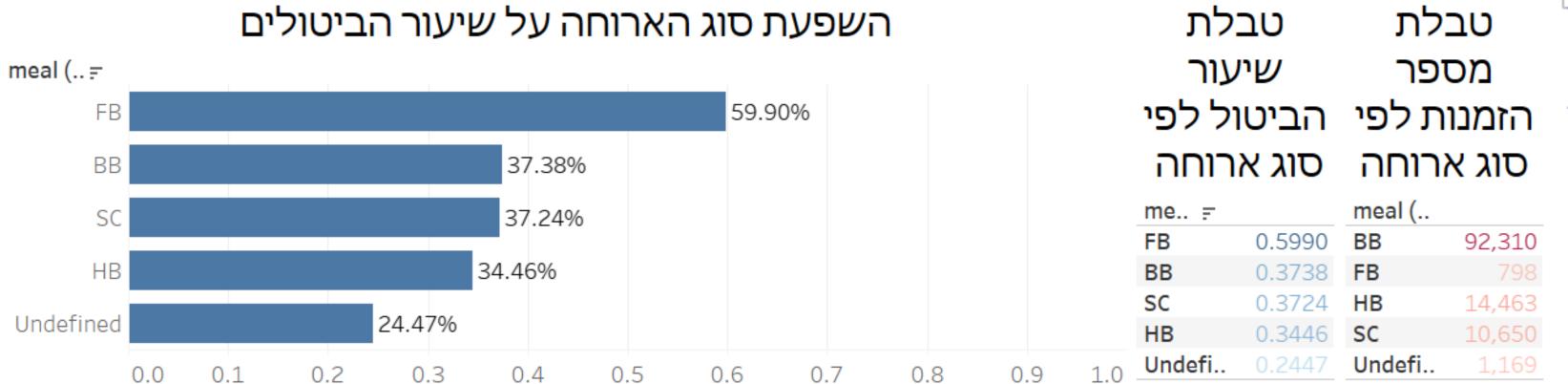
- לשקול מדיניות ביטול נוקשה יותר או תמחור שונה
 להזמנות שמבוצעות זמן רב מראש
- לבדוק אפשרות לשליחת תזכורות או הגברת
 המעורבות של הלקוח ככל שמתקרב מועד השהות
 כדי לצמצם ביטולים

שיעור ביטולים לפי זמן מראש להזמנה

cancellation_rate % ★

תובנות עיקריות

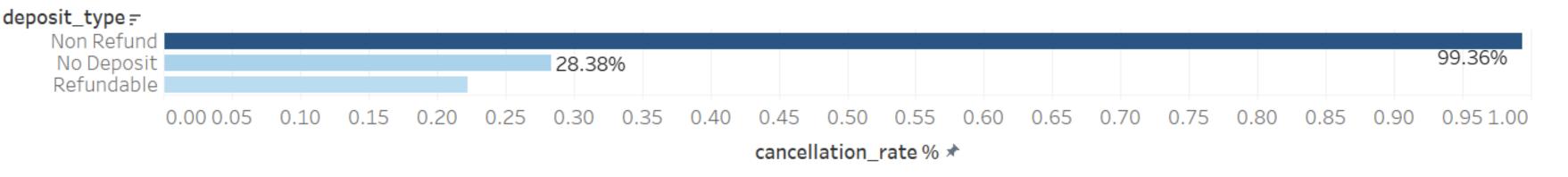
- .59.9% מציג שיעור ביטולים גבוה במיוחד של FB (Full Board) סוג הארוחה
 - למרות מספר ההזמנות הנמוך (798 בלבד), שיעור הביטולים חריג.
- .37.3%־סוג (Bed & Breakfast) מופיע ביותר מ- **92,000** הזמנות, עם שיעור ביטולים ממוצע של כ־37.3%
 - .24.5% מציגה את שיעור הביטולים הנמוך ביותר Undefined •

המלצות עסקיות

- 1.לבחון מחדש את תנאי ההזמנה והמחיר של חבילת FB בשל שיעורי ביטול גבוהים.
- .SC או BB או SC. לבדוק האם יש הצדקה כלכלית לצמצם את חבילת FB ולהשקיע יותר בחבילות פופולריות כמו
 - 3. למקד את השיווק של FB ללקוחות עם כוונת הזמנה גבוהה בלבד (ולא לקהל כללי).

דוח 6 - ניתוח שיעור ביטולים לפי סוג פיקדון

ניתוח שיעור ביטולים לפי סוג פיקדון

תובנות עיקריות

. **14,587** שיעור ביטולים גבוה במיוחד עבור סוג ההזמנה Non Refund כ **99%** וכמות גדולה של הזמנות •

• ייתכן שהלקוחות לא הבינו את תנאי הפיקדון או לא שמו לב אליהם.

- . היא הנפוצה ביותר (104,641 הזמנות) ומציגה שיעור ביטול נמוך יחסית No Deposit היא הנפוצה ביותר •
- .22%־ כמעט לא קיימת (162 מקרים), אך מציגה שיעור ביטול נמוך במיוחד כ־22%. •

המלצות עסקיות

.1. לבחון מחדש את מדיניות Non Refund - ייתכן צורך בשיפור הצגת התנאים או הוספת אישור כפול בעת ההזמנה.

- 2. לשקול הרחבת אפשרות ההזמנה ללא פיקדון (No Deposit).
- .3 למקד את חבילת Non Refund רק ללקוחות עם כוונת הזמנה גבוהה, כדי להפחית את שיעור הביטולים.

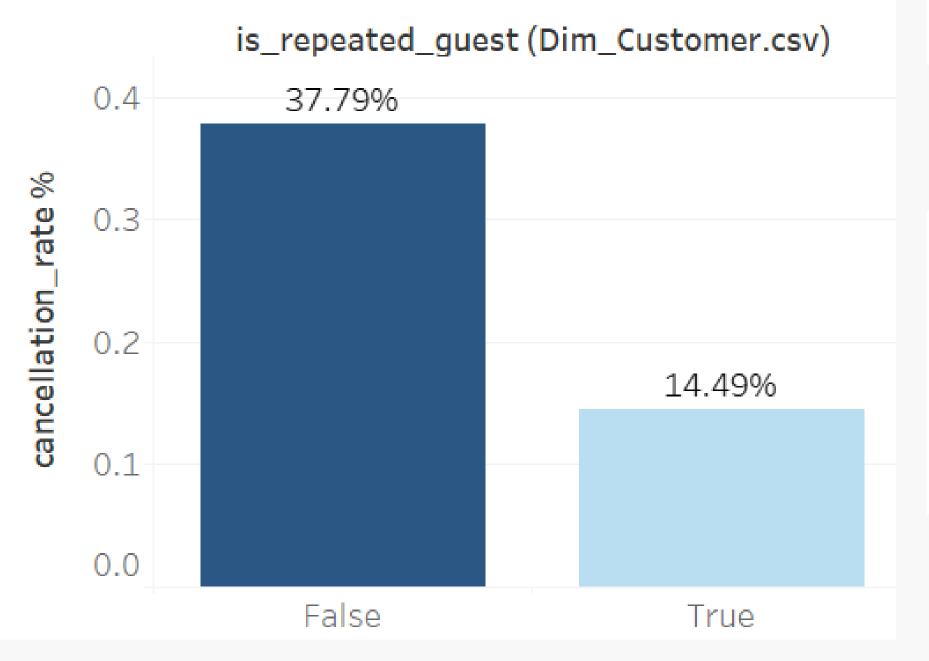
טבלת שיעור הביטולים ומספר ההזמנות לפי סוג פיקדון

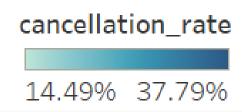
deposit_type

No Deposit	104,641
Non Refund	14,587
Refundable	162

דוח 7 - שיעור ביטולים לפי לקוח חוזר

גרף לשיעור ביטולים לפי לקוח חוזר

טבלה לשיעור ביטולים לפי לקוח חוזר

is_repeated_guest ..

False 37.79% True 14.49%

תובנות עיקריות

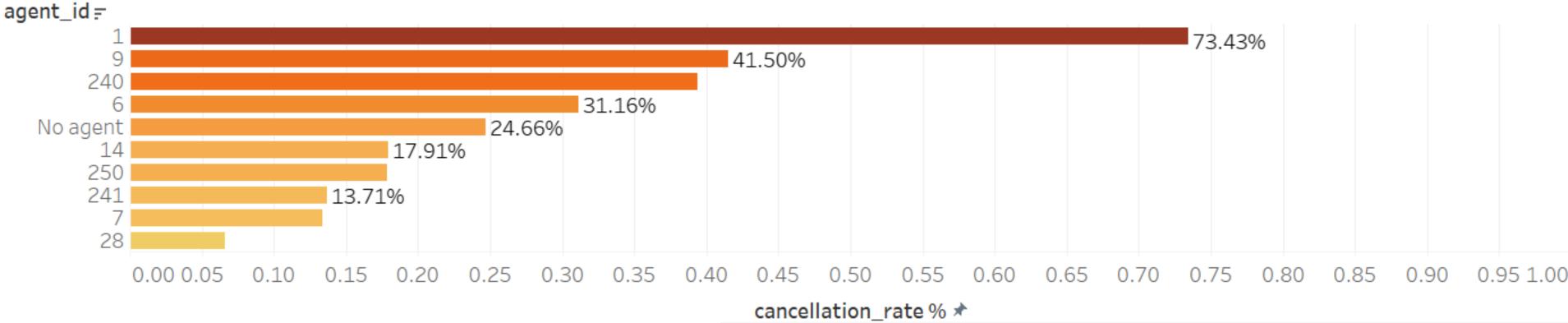
- שיעור הביטולים בקרב לקוחות חוזרים נמוך משמעותית – כ־14.5% בלבד, לעומת כ־37.8% בקרב לקוחות שאינם חוזרים.
- נתון זה עשוי להעיד על נאמנות גבוהה יותר של לקוחות חוזרים, היכרות עם תהליך ההזמנה או תחושת ביטחון גבוהה יותר בשירות מצד הלקוח.

המלצות עסקיות

- מומלץ להשקיע בלקוחות חוזרים דרך מועדוני לקוחות, קמפיינים ממוקדים, הטבות ייחודיות והצעות מותאמות אישית.
- ניתן לבחון את פרופיל הלקוחות החוזרים
 כדי להבין מה מאפיין אותם, ולנסות
 לשמר או להרחיב קהל כזה.
- לשקול תמריצים ראשוניים ללקוחות
 חדשים כדי להגביר את הסיכוי שיחזרו
 שוב ויצמצמו ביטולים בעתיד.

דוח 8: ניתוח טופ 10 סוכנים לפי שיעור ביטולים

גרף לשיעור ביטולים לפי סוכן הזמנה מוביל

תובנות עיקריות

- .73.4% סוכן מספר 1 מציג שיעור ביטולים חריג של כ \bullet
- גם סוכנים 9 ו־240 בולטים בשיעורי ביטול גבוהים (מעל 39%).
 - לעומתם, סוכן 28 מציג שיעור ביטול נמוך מאוד של כ 6.6%.
- חשוב לבחון את שיעור הביטול ביחס להיקף ההזמנות, כדי לא לפספס סוכנים עם השפעה משמעותית.

1,666	31,961				
cancellation_rate					
6.60%	73.43%				

Count of Dim_C..

ם לפי טוכן	ביטוכיו	הזמנות לפי סוכן				
agent_id =		agent_id =				
1	73.43%	9	31,961			
9	41.50%	No agent	16,340			
240	39.39%	240	13,922			
6	31.16%	1	7,191			
No agent	24.66%	14	3,640			
14	17.91%	7	3,539			
250	17.87%	6	3,290			
241	13.71%	250	2,870			

241

28

13.39%

6.60%

טבלת מספר

1,721

1,666

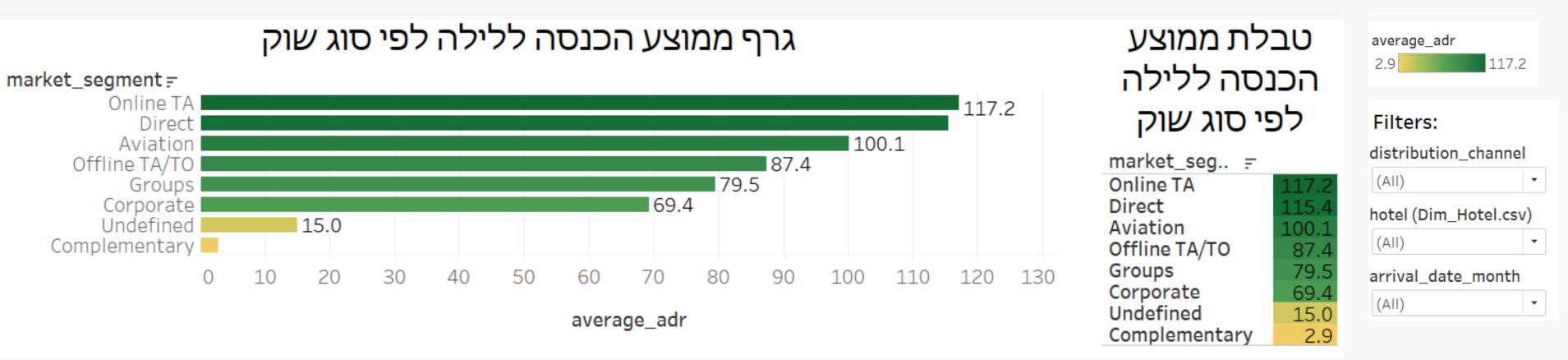
טבלת שיעור

28

המלצות עסקיות

- 9. לבחון לעומק את פעילותו של סוכן 1 (שיעור הביטול הגבוה ביותר) וכן את סוכן. אשר ביצע את מספר ההזמנות הגבוה ביותר (**31,961**) עם שיעור ביטול גבוה.
 - 2. ללמוד מדפוס הפעולה של סוכן 28 שמציג שיעור ביטול נמוך במיוחד ולבחון דרכים לעודד התנהגות דומה גם בקרב סוכנים אחרים.

דוח 9: ממוצע הכנסה לפי שוק

תובנות עיקריות

- סוגי השוק הרווחיים ביותר הם: Online TA (117.2) י
- Undefined (15) ו Complementary (2.9) סוגי השוק הפחות רווחיים הם: (2.9)
- ניכר פער משמעותי בהכנסה ללילה בין פלחי השוק, מה שמעיד על פוטנציאל לשיפור הרווחיות באמצעות פילוח שוק חכם ואסטרטגי.

המלצות עסקיות

- .(Online TA, Direct) להשקיע בשיווק ומבצעים עבור סוגי השוק הרווחיים.
- 2. לשקול להגביל או לשנות מדיניות ההזמנות מסוג Complimentary או Undefined כדי לצמצם הפסדים.

הפילטרים בדוח מאפשרים לבחון את ממוצע ההכנסה ללילה לפי:

- (Distribution Channel) ערוץ הפצה
 - (Hotel Type) סוג מלון •
- (Arrival Date Month) חודש הזמנה •

כך ניתן לזהות הבדלים בין תקופות, ערוצים וסוגי לקוחות, ולהתאים את האסטרטגיה בהתאם למקורות הרווח המרכזיים.

דוח 10: השוואה חודשית בין סך ההזמנות לביטולים

גרף סך כל ההזמנות והזמנות שבוטלו לאורך זמן

המלצות עסקיות

בסוף התקופה.

תובנות עיקריות

• שיעור הביטולים ירד

9.3% ל (2015) ל 9.3%

• שיאי ביטול נצפו במחצית

ייתכן שינויים במדיניות או •

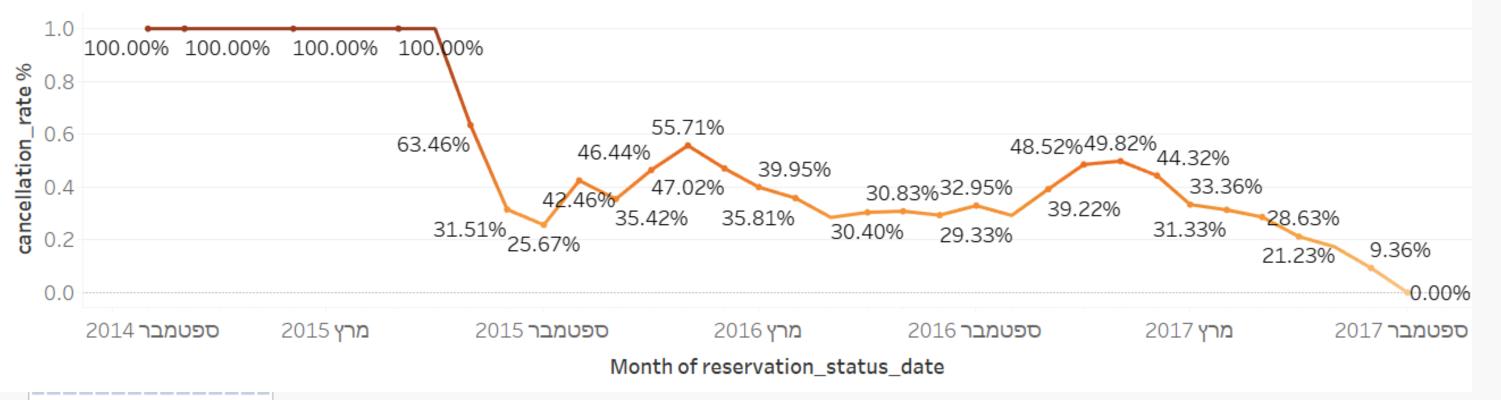
השנייה של 2015 ו־2017.

שיפור בשירות תרמו לירידה

(סוף 2017) – שיפור מובהק.

- 1. לנתח לעומק את תקופות שיא הביטול (2015, 2017) ולזהות גורמים חוזרים.
- 2. לשמר אסטרטגיות מצליחות מסוף 2017 ולהרחיבן לתקופות נוספות.
- 3. לשקול הטבות או תמריצים למניעת ביטול – בפרט בתקופות רגישות.

גרף שיעור הביטולים מתוך ההזמנות – לפי חודש

total bookings 1 5,742 canceled bookings 2,616 : canceled bookings

cancellation_rate 0.000 1.000 :

סיכום קצר –

תובנות מרכזיות מהדוחות:

- איתרנו מאפיינים ברורים ללקוחות עם סיכון גבוה ,Non Refund לביטול (לקוחות חדשים, הזמנות קבוצות וסוכנים מסוימים).
 - Direct,) זיהינו פלחי שוק רווחיים משמעותית Online TA), שכדאי למלון להתמקד בהם.

המלצות כלליות: 02

- להקשיח תנאי ביטול בקבוצות ובפלחי שוק בעייתיים.
- להשקיע יותר בלקוחות חוזרים ובערוצים הרווחיים ביותר.

דוחות ותובנות מרכזיות

כריית מידע – כלים מתקדמים להבנת הלקוחות

לאחר שביצענו ניתוחים עסקיים באמצעות Tableau, עברנו לשלב מתקדם של כריית מידע (Data Mining) במטרה להבין לעומק את התנהגות הלקוחות ולחזות את הסיכוי לביטול.

בשלב זה יישמנו שני סוגים של ניתוחים:

מודלים מונחי מטרה - לחיזוי האם הזמנה תבוטל 1

כומים דומים דומים Tlustering.2 (קלאסטרינג) – לזיהוי קבוצות לקוחות עם דפוסים דומים

כל המודלים נבנו על סמך אותם מאפיינים שזיהינו כדומיננטיים בדוחות ה-BI.

: מטרה

לבנות מודל Logistic Regression לחיזוי האם ההזמנה תבוטל (is_canceled)

: שלבי העבודה

- ניקוי והכנת נתונים
- LabelEncoder המרה לקטגוריות עם
- Train/Test (80/20) חלוקת הנתונים ל־Train/Test (80/20) •
- Accuracy, Precision, Recall, F1 בניית המודל והערכתו עם
 - AUC־ו ROC הפקת עקומת •

Accuracy: 0.7737

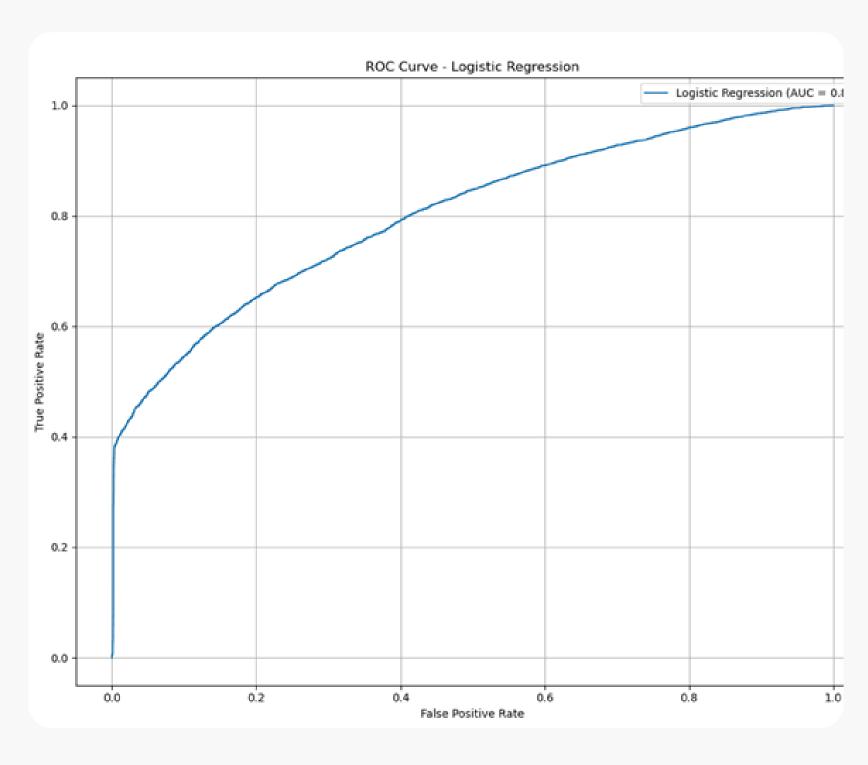
: תוצאות

Precision: 0.8938

Recall: 0.4512

F1 Score: 0.5997

Logistic Regression חיזוי ביטול הזמנה

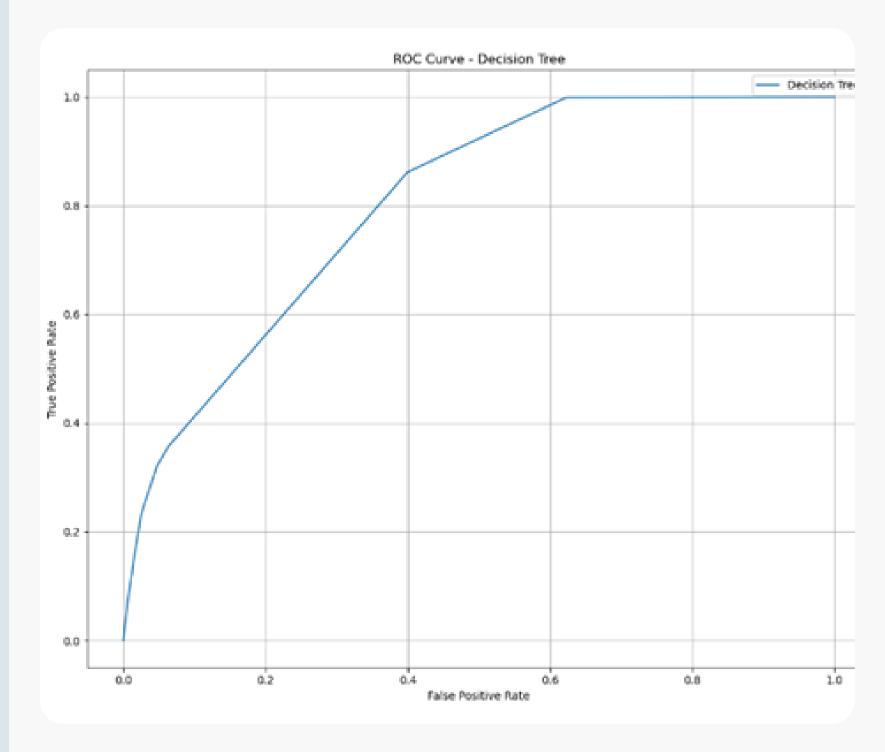
: מטרה

לבנות מודל Logistic Regression לחיזוי האם ההזמנה תבוטל (is_canceled)

: שלבי העבודה

- ניקוי והכנת נתונים
- LabelEncoder **• •**
- Train/Test (80/20) חלוקת הנתונים ל־Train/Test (80/20) •
- Accuracy, Precision, Recall, F1 בניית המודל והערכתו עם
 - Decision Tree למודל ROC
 - ניתוח חשיבות מאפיינים

השוואת מודלים מונחי מטרה: חיזוי סטטוס ההזמנה

: ביצועי המודלים

מודל	Accuracy	Precision	Recall	F1 Score
Decision Tree	76.75%	82.80%	76.75%	73.20%
Random Forest	82.85%	82.51%	82.85%	82.42%
KNN	76.78%	76.40%	76.78%	76.19%

: תובנות והמלצות מהמודלים

- מודל Random Forest נתן את התוצאה הכוללת הטובה ביותר עם דיוק (Accuracy) ו-Recall גבוהים במיוחד.
- שפיע בצורה מובהקת על כל המודלים. (deposit_type) השפיע בצורה מובהקת על כל המודלים. ∙
- Recall גבוה חשוב במיוחד כשמנסים לחזות ביטולים כדי למנוע הפסדים ולכן Random Forest
 - המאפיינים שנבחרו משקפים את התרומה של מדיניות ההזמנה וההתנהגות
 ההיסטורית של הלקוח על סטטוס ההזמנה.

השוואת מודלים מונחי מטרה: חיזוי סטטוס ההזמנה (המשך)

: Decision Tree המאפיינים המשפיעים ביותר לפי

- (סוג הפקדון) deposit_type 0.673 •
- (זמן הזמנה מראש) lead_time 0.104 •
- (ביטולים קודמים) previous_cancellations 0.090
 - (מחיר ללילה) adr 0.050 •
- (בקשות מיוחדות) total_of_special_requests 0.044 •

מודלים אלו מאפשרים להבין אילו לקוחות עלולים לבטל מראש ויכולים לשמש כבסיס למדיניות מניעה חכמה

: מטרה

- לזהות קבוצות לקוחות שונות לפי מאפייני התנהגות והזמנה.
- להבין אילו סוגי לקוחות קיימים במלון לצורך שיווקממוקד או שירות מותאם אישית.

: שלבי העבודה

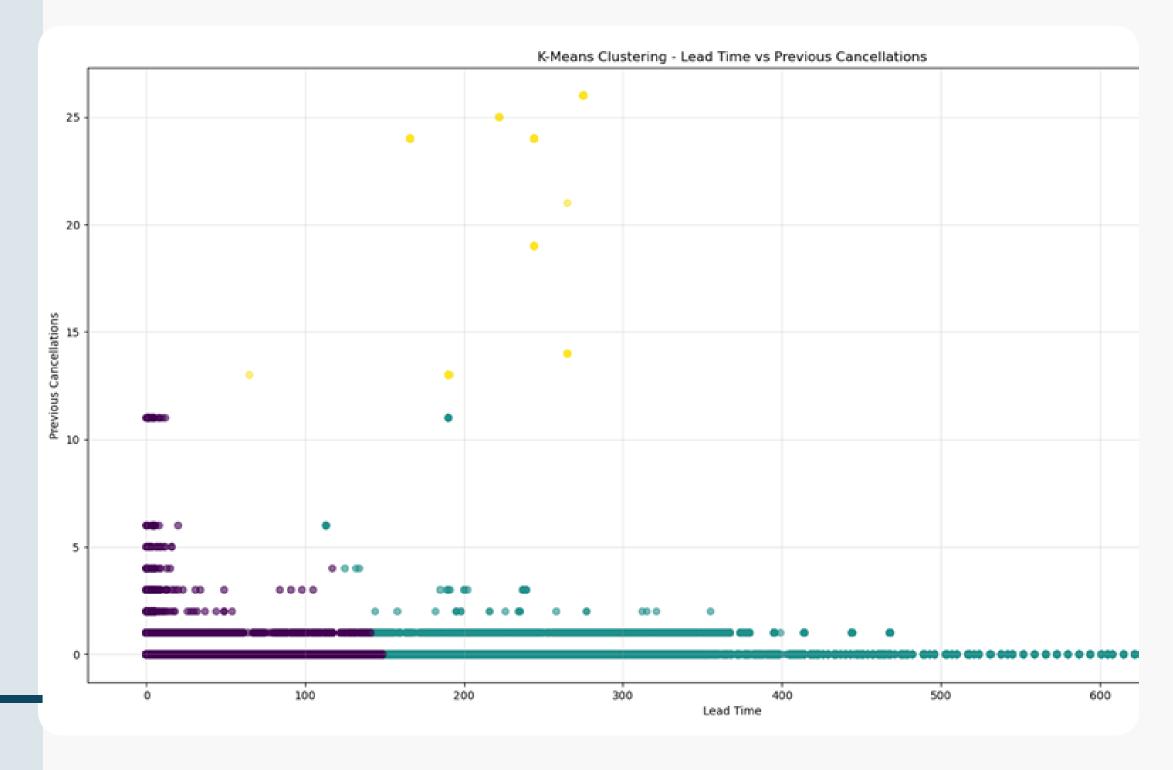
- ,lead_time בחירת מאפיינים רלוונטיים (לדוגמה: • adr, deposit_type ...adr, deposit_type
 - .StandardScaler נרמול הנתונים עם
 - (k) בחירת מספר הקלאסטרים •

Clustering

K-Means פילוח לקוחות באמצעות

הצגת הקלאסטרים על פי ביטולים קודמים מול זמן הזמנה מראש

למה בחרנו ב־k=3?

- בחרנו ב־k=3 כי זו נקודת השבירה בה שיפור wCSS מתחיל להתמתן.
- לכן זו נקודת ה־Elbow והקלאסטרינג הכי
 הגיוני על בסיס הנתונים

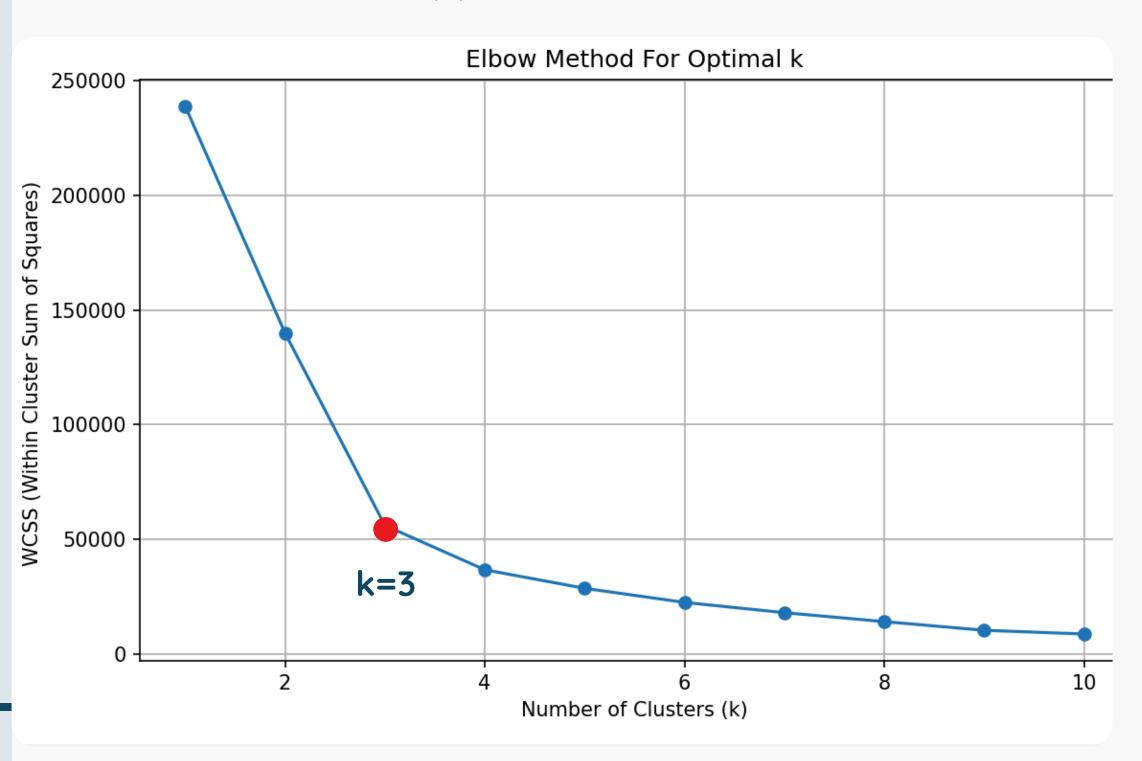
בנקודה הזו – צריך לבחור חכם. זה הכיוון הנכון.

Clustering

K-Means בחירת ה־k האופטימלי עבור

בחירת מספר האשכולות האופטימלי (k) בשיטת בחירת

: K-Means Clustering תוצאות

אשכול	מספר לקוחות בקבוצה	Lead Time ממוצע	Previous Cancellations ממוצע
0	23,384	40.2	0.1
1	10,932	82.5	1.3
2	1,250	69.8	8.9

- אשכול 0 (סגול) לקוחות יציבים עם ביטולים נמוכים וזמן המתנה קצר.
 - אשכול 1 (טורקיז) לקוחות עם ביטולים מתונים וזמן הזמנה בינוני.
 - אשכול 2 (צהוב) לקוחות עם ביטולים רבים וסיכון רב.
 - (הצבעים מתייחסים לגרף הקלאסטרינג בשקף הקודם).

תובנות מה Clustering

: נקודות עיקריות

- זיהינו 3 קבוצות מרכזיות של לקוחות לפי מאפייני הזמנה והתנהגות.
- לקוחות עם זמן הזמנה ארוך והרבה ביטולים קודמים
 מזוהים כבעלי סיכון גבוה לביטול.
 - לקוחות עם זמן הזמנה קצר וכמעט ללא ביטולים מזוהים כקהל יציב ונאמן.
 - ניתן להשתמש בפילוח הזה לשיווק ממוקד, הנחות מותאמות, או התרעות לסיכוני ביטול.

$Big\ Data$ בפרויקט שלנו? $Big\ Data$

Big Data מתייחס לניתוח כמויות גדולות של מידע ממקורות מגוונים, במהירות ובזמן אמת.

אם היינו משלבים מקורות מידע כמו התנהגות באתר, חיפושי משתמשים, חוות דעת לקוחות ומידע תחרותי – היינו מסוגלים לנבא ביטולים מראש ולהציע התערבות מותאמת.

היינו משתמשים בטכנולוגיות כמו Apache Spark לחיזוי לעיבוד בזמן אמת, ומודלים מתקדמים כמו XGBoost לחיזוי מדויק ולשפר את קבלת ההחלטות באופן משמעותי, בזמן אמת – ברמה שמונעת הפסדים בפועל.

#